

Taler ikke landssvik-oppgjøret gransking av Europa-domstolen?

Nils Hønsvald: «Vi har hatt nok bråk med disse folkene.»

Selsom og oppsiktsvekkende argumentasjon av Hønsvald i Nordisk Råd

Lyng, Bondevik og Leirfall tok avstand fra uttalelsene

Fra vår utsendte medarbeider
TRYGVE MOE

HELSINKI i dag.

Det er frykten for at norske landssvikere skal bringe sine saker inn for Europa-domstolen for menneskerettighetene

— Fortsettes siste side —

DAGBLADET 22.3.1962

«Landssvikoppgjøret står for enhver domstol»

Stor pågang, men ikke organisert «bråk», sier Justiskomiteens formann Lars Ramndal

— Jeg hadde gjerne sett at Norge hadde gått med i den europeiske domstolen for menneskerettighetene nå, sier Lars Ramndal (V), formann i Stortingets justiskomite, til Dagbladet i dag. Men om regjeringen midlertidig velger å stå utenfor, så må det i hvert fall ikke skje med den begrunnelsen som Nils Hønsvald har gitt, det er ytterst uheldig. Jeg mener at det norske landssvikoppgjøret kan stå for enhver objektiv domstol, vi har intet å frykte i så måte. Selvfølgelig kan det være gjort feil i enkelte saker, men generelt kan det ikke reises kritikk.

— Er De enig i at det har vært mye «bråk» omkring oppgjøret? — Nei, men det er vel fare for — Fortsettes siste side —

«Landssvik- -

— Fortsett fra 1. side —

at vi kan få det nå. Selvfølgelig har det vært stor pågang både i

Justisdepartementet og på kongressen som behandler ettergivelse av erstatning og inndragning, men jeg vil ikke karakterisere det som bråk, og det har vært lite organiserte aksjoner. Vi regner også med at vi er over det nå, det kommer nok en og annen sak men det er sjelden.

Taler ikke - -

— Fortsett fra 1. side —

som har fått det norske justisdepartement til å frarå at Norge anerkjenner domstolen. Denne påstanden ble satt fram av Nils Hønsvald i Nordisk Råds plenums møte i går kveld, og hans påstander vakte både oppsikt og bestyrtelse såvel i den norske delegasjonen som blant delegater fra andre land.

Denne saken har vært oppe i Nordisk Råd tidligere, men den er blitt utsatt fordi man først ville vinne noe mer erfaring om domstolens virksomhet. I løpet av det siste året har imidlertid saken vært behandlet av rådets permanente nimanns-komite for juridiske saker. Her er Nils Hønsvald og Jon Leirfall de norske representanter.

LØP FRA STANDPUNKTET

Denne komiteen hadde foran seg saken anbefalt de nordiske regjeringer å godkjenne domstolen. Under sesjonen her i Helsinki løp imidlertid Nils Hønsvald fra sitt standpunkt under utvalgsbehandlingen. Det gjorde også de to danske medlemmer av nimanns-komiteen. De var imidlertid kloke nok til ikke å ta ordet i saken under plenumsbehandlingen. Men Hønsvald plumpet uti med begge beina.

DEN SVENSK REPRESENTANTEN

Ingrid Gärde Widemar som hadde dissertert i utvalget tok i debatten opp forslag om at menneskerettighetsdomstolen skulle anerkjenner. Dette fikk den svenske justisminister Kling til å reagere nok så surt. Det var tydelig at han ikke likte standpunkter som gikk på tvers av det regjeringene var blitt enige om.

JON LEIRFALL

deltok også i debatten. Han pekte på at det her gjaldt en overdrivelse av suverenitet, men på et meget begrenset og idealistisk preget område. Han kritiserte de delegatene som nå plutselig hadde forlatt det standpunkt de hadde inntatt under den forberedende behandlingen. Han pekte dessuten på det merkelige i at man på dette snevre området var så redd for en suverenitetsoverføring, når man er villig til å strekke seg usedvanlig langt når det gjelder suverenitetsoverføringer til fellesmarkedets organer.

NILS HØNSVALD

grep ordet og begrunnet sitt nye standpunkt med at man på norsk side er redd for at landssvikoppgjøret skal bli brakt inn for menneskerettighetsdomstolen. Han mente derfor at det var riktig å utsette saken.

STERK REAKSJON

Hønsvalds uttalelser vakte straks en sterk norsk reaksjon. Både John Lyng, Kjell Bondevik og Leirfall fraskrev seg ethvert ansvar for den argumentasjon som Hønsvald hadde anført for det norske standpunkt. Hønsvald gjorde imidlertid skandalen fullkommen ved å stå opp på ny og si at det var det norske justisdepartements standpunkt han hadde hevdet.

Det er ikke for meget sagt at uttalelsene fra Arbeiderpartiets parlamentariske leder i Nordisk Råd vakte stor oppmerksomhet. Både fra delegat hold, fra eksperter og pressefolk fra de andre nordiske land ble det etter møtet diskutert om det norske landssvikoppgjøret virkelig står så svakt at det ikke skulle tåle en prøving for menneskerettighetsdomstolen om det skulle bli anket inn for den. Det ble også sagt at selv om dette måtte være den reelle norske grunn for vegringen for å godkjenne domstolen, så var det lite ærerikt å bringe dette fram i debatten. Det var i høy grad egnet til å svekke det standpunkt som

103010